

paalde kamers van de hamsterwoning opgeslagen. Over de grootte van de voorraad wordt door de auteurs verschillend geoordeeld. Een zeer lezenswaardig overzicht hierover is bij E i s e n t r a u t (1928, pp. 191—194) te vinden. In de antwoorden van voornoemde burgemeesters is evenmin een eensluidend oordeel te vinden. Sommigen spreken van 20 tot 30 kilo aan graanvruchten, etc. Anderen vonden echter niet meer dan 6 kilo. De gegeven inhoudsmaten varieerden van 25 tot 100 liter. L e p l a e (1898) noemt zelfs een voorraad van 100 kilo. Door D u p o n d (1932, pp. 35—37) wordt hierop critiek geleverd en zijn conclusie is: „Le chiffre moyen de 12 kilos, donné par E i s e n t r a u t, me paraît s'approcher plus de la réalité.” In ieder geval ligt hier nog een hamsterprobleempje voor ons, dat een gedegen onderzoek waard is.

Summary.

It is generally very difficult to obtain a clear picture of the construction of the hamster's burrow from the plans such as these were drawn by E i s e n t r a u t (1928), D u p o n d (1932) and other authors. To avoid these difficulties fig. 1 shows the hamster's burrow in perspective, with the plan underneath.

In literature I could not find photographs of the cheek-pouches of the hamster. Figs. 2 and 3 show the pouches in a young male hamster; the capacity of each pouch is about 5 cc.

This paper is an addition to my study of the occurrence of the hamster in the Netherlands (H u s s o n, 1949).

Literatuur.

- D i d i e r, R. et P. M a t h i a s, 1936. Le Hamster (*Cricetus cricetus* (L.)). Notes biologiques. Mammalia, vol. I, pp. 15—23, 5 figs.
- D u k e l s k a j a, N. M. and V. J. S t e p a n o v a, 1932. Contributions to the knowledge of the biology of hamster and the methods of its control. Bulletin of Plant Protection, ser. iv. Vertebrats, nr. 2, pp. 55—62 (in Russian; English summary on p. 63) — Leningrad.
- E i s e n t r a u t, M., 1928. Ueber die Baue und den Winterschlaf des Hamsters (*Cricetus*

cricetus L.). Zeitschrift für Säugetierkunde, vol. 3, pp. 172—208, 20 Abb., Taf. vi—vii.

—, 1939. Wie legt der Hamster seinen Bau an? Kosmos, Handweiser für Naturfreunde, vol. 36, pp. 347—350, 9 Abb. — Stuttgart.

H u s s o n, A. M., 1949. Over het voorkomen van de hamster, *Cricetus cricetus* (L.), in Nederland. Publicaties van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Reeks ii, pp. 14—54, 1 fig., 3 kaarten. *)

In de literatuurlijst van deze publicatie zijn verder alle in de tekst genoemde studies te vinden.

*) With an English summary.

BOEKAANKONDIGINGEN.

Beteekenis en entymologie van de wetenschappelijke namen der Nederlandsche Vogels, door Drs. L. Coomans de Ruiter, Jhr. Drs. W. C. van Heurn, Dr. W. K. Kraak. Uitgave van de Club der Nederlandsche Vogelkundigen, 1948.

Geb. f 6,50; ingenaaid f 5,50; te verkrijgen bij Drs. L. Coomans de Ruiter, Sumatrалаan 39, Hilversum.

Dit boek werd aanvankelijk door de eerste schrijver uit tijdverdrijf in een Japans krijgsgevangenenkamp opgezet, later in Nederland mede door de twee andere schrijvers uitgewerkt en voltooid. Dit werk geeft van alle Nederlandse vogels, gerangschikt volgens het systeem in het bekende boek van Dr. C. Eyckman, de latijnse en hollandse geslachts-, en soortnaam, vervolgens de vertaling of afleiding van de latijnse benaming, gewoonlijk gevolgd door een nadere en vaak verrassende verklaring.

Niet alleen de ornithologen maar ook de beoefenaars van de andere takken van de biologie zullen van dit geschrift veel gemak ondervinden als houvast voor de latijnse namen en als gids voor de juiste uitspraak ervan.

Heel prettig is het ook, dat achter in het boek een alphabetisch register is opgenomen waarin de gebruikelijke afkortingen van de auteursnamen zijn voorzien van een korte biographie van de betreffende auteur.

Aardlore, Geologie zonder vaktermen, door Professor S. J. Shand. 2e druk. Vert. door Dr. J. F. Steenhuis. Uitg. Æ. E. Kluwer, Deventer, 1947. Geb. f 3.90.

De titel Aardlore is niet gelukkig; dit woord is hier niet ingeburgerd en wie deze naam met grote letters op het titelblad ziet, zal niet vermoeden dat in dit boek de gebergtevorming, verschuiving der continenten, het binnenste der aarde en de bodem der zee behandeld worden; ook vele andere wetenswaardigheden op geologisch gebied worden er onthuld.

Het hoofdstuk over de „scheppingsage” zal door elk gelovig mens wel als zeer naïef worden onderkend.

Overigens is het boek bevattelijk geschreven en de sprekende voorbeelden, waarmee allerlei moeilijke problemen worden toegelicht bieden een spannende en leerzame lectuur.

De vlotte vertaling zal hiertoe ook wel het hare bijdragen. L.

Inleiding tot de scheikunde en haar toepassing in de praktijk, door W. Uitterdijk; 4de druk. Uitg. Æ. E. Kluwer, Deventer, 1948; geb. f 6.75.

De scheikunde van het leven, een eenvoudige schets der biochemie, door J. S. D. Bacon, vertaald door Dr. H. R. Hoozenraad. Uitg. Æ. E. Kluwer, Deventer, 1948; geb. f 3.75.

Dat eerstgenoemd werk zijn vierde druk beleefd, bewijst wel, dat dit boek zijn weg gevonden heeft. Het is bij uitstek geschikt voor mensen, die reeds de schoolbanken hebben verlaten, maar het gebrek aan scheikundige kennis als een leemte voelen in hun algemene ontwikkeling. De diverse begrippen, die aan de chemie ten grondslag liggen, worden aan de hand van doodgewone voorbeelden uit het dagelijks leven herhaaldelijk belicht, zodat men als het ware spelenderwijs de grondbeginselen onder de knie krijgt.

Op het gebied van de ontdekkingen der laatste jaren is het boek geheel bijgewerkt. De vele

en vaak originele tekeningen verlevendigen het geheel ten zeerste.

Het tweede, uit het Engels vertaalde boekje, behandelt, zoals de titel aangeeft, de scheikunde van het leven, meer in het bijzonder de biochemische processen die ten grondslag liggen aan de groei, differentiatie, voeding, ziekte en fermentatie. Deze moeilijke stof is behandeld zonder dat er een enkele scheikundige formule aan te pas komt, hetgeen het voordeel heeft, dat een niet deskundig doch algemeen ontwikkeld lezer er niet door wordt afgeschrikt; van de andere kant verliest het boek hierdoor aan bruikbaarheid voor elke ter zake kundige lezer. Het boek besluit met een tabel, waarin de gebruikte technische termen omschreven worden, hetgeen de lectuur zeer zal verduidelijken.

W. M.-v. d. G.

Vogeltrek, door Dr G. J. van Oordt; 3e druk. Uitg. E. J. Brill, Leiden.

Het zal de ornithologisch-geïnteresseerden onder onze lezers verheugen te vernemen dat er van bovenstaand werk thans een nieuwe druk verschenen is.

De onderzoekingen over de vogeltrek hebben de laatste decennien een hoge vlucht genomen; ook sinds het verschijnen van de 2e druk in 1942 zijn er over dit onderwerp weer talloze publicaties uitgekomen die deze laatste druk up to date maken.

Bij het doorlezen van dit boek zal menigeen de indruk krijgen dat men al diep is doorgedrongen in de kennis van de trekwegen; daarnaast komt echter voldoende duidelijk uit dat er nog heel wat te ontsluiten valt, o.a. de directe oorzaken die het periodiek-optredende trekinstinct beïnvloeden, het wezen van het oriëntatievermogen en de richtingszin van de trekvogel, de invloed van het weer op de vogeltrek enz.

Al deze problemen worden in het boek van Professor van Oordt aan een grondige beschouwing onderworpen.

Het is te hopen dat bij een volgende druk weer menige tip van deze sluier moge zijn opgelicht.

W. M.-v. d. G.